

Міщенко А.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІДНОСИН РОЗПОДІЛУ В УКРАЇНІ

Невизначеність орієнтирів розвитку нашої країни в економічній сфері ускладнює завдання пошуку оптимальних варіантів удосконалення розподільчих відносин. Якщо головним напрямом функціонування економіки буде мінімальна участь держави у господарчих справах, то й розподіл утвореного продукту буде здійснюватися в інтересах приватних власників за класичними принципами капіталізму епохи вільної конкуренції. Якщо держава матиме намір втручатися в економіку, базуючись на принципах сучасного державного регулювання, що діють у розвинутих країнах, то й розподільчі відносини мають бути відповідними до цих принципів, тобто виражати інтереси не тільки власників, але й найманих робітників. У всякому разі перспективним варіантом розвитку розподільчих відносин буде той, що відповідає відносинам власності, які існують в компаніях з робочою акціонерною власністю. Чому це так?

Повсякденний життєвий досвід показує нам, що людина працює більше та раціональніше, якщо його заробітна плата залежить від результату його праці. Це відноситься як до праці окремої людини і групи людей, так і до так званої суспільної праці, в якій багато робітників працюють разом у рамках економічного інтересу даної форми власності на засоби виробництва. У системі приватної власності для володаря засобів виробництва ця проблема вирішується самою формою власності. В умовах інших форм власності для їх носіїв розподіл необхідно колективно організувати на основі принципів, які не суперечать даній формі власності, також пов'язав його з результатами господарчої діяльності. Тому принцип розподілу «за результатами праці» є загальнолюдським принципом доцільної організації праці, який треба застосовувати на сучасному виробництві.

Також реальним є той факт, що у всіх сучасних моделях економіки людина за умов будь-яких форм відносин суспільного виробництва не готова працювати найбільш раціонально за однакову заробітну плату, або в умовах невеликої різниці в оплаті праці. Рівно як і то, що його праця менш раціональна, якщо його заробітна плата не пов'язана з результатами його праці. Людина не готова, якщо не виконані певні умови, ні вчитися більш складній праці, ні приймати на себе відповідальність і докладати якісь надзвичайні зусилля, котрі є передумовою раціональної праці.

На цьому фоні більш відповідним сучасному стану розвитку економіки у світі є такий спосіб організації економічної діяльності при якому робітники в компанії є і його співвласниками. У сфері розподілу в таких компаніях (які мають назву компаній з робочою акціонерною власністю) є ще багато важливих, але не вирішених питань. Це стосується і проблем пов'язання короткострокових та довгострокових інтересів робітників-співвласників, і стимулювання за ступінь відповідальності за результати господарювання деяких категорій робітників, і усування надмірних розбіжностей у доходах тощо. Тільки вирішив ці проблеми розподілу у вищевказаних компаніях можна буде сказати, що саме такий тип організації економічної діяльності є перспективним в сучасних умовах розвитку економіки України та світу.

Роботу виконано під керівництвом доц. кафедри екон. та менедж. Юхнова Б.Ю.